

رئیس شورای عالی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور خبر داد

ساخت مدرسه در سراسر کشور با نشان دار کردن مالیات

رئیس شورای عالی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور با بیان اینکه نظام مالیاتی حامی خیرین مدرسه ساز است، گفت: ظرفیت‌های قانونی مناسبی در حوزه مالیات برای ساخت و احیای مدارس ایجاد شده که در این باره می‌توان به ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم، بند «خ» ماده ۲۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت و طرح نشان‌دارکردن مالیات‌ها اشاره کرد.

محمدبرزگری رئیس شورای عالی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور اظهار داشت: مهمترین وظیفه سازمان امور مالیاتی کشور وصول درآمدهای مالیاتی بوده، اما یکی از مهمترین موضوعاتی که می‌تواند به امر وصول درآمدهای دولت کمک کند این است که پرداخت‌کنندگان مالیات بدانند مالیات پرداختی آن‌ها در کدام محل مصرف می‌شود.

وی افزود: طی سال‌های اخیر برای اینکه وظیفه و قاعده کلی بر وصول درآمدهای مالیاتی دولت در سازمان امور مالیاتی حاکم بود کمتر به این موضوع پرداخته می‌شد، اما در دو سال اخیر این امر بیش از قبل در سطح سازمان مطرح شد و چند کار را نیز پیش از آنکه ماده ۲۰ قانون برنامه هفتم پیشرفت در مجلس شورای اسلامی تصویب شود در سازمان به‌صورت موازی پیش رفتیم به نحوی که در این خصوص می‌توان به بحث نشان دار کردن مالیات اشاره کرد.

رئیس شورای عالی مالیاتی سازمان امور مالیاتی کشور، خاطر کرد: در قوانینی که از پیش موجود بود برای هزینه ساخت مدرسه، دانشگاه و امور بهداشتی و درمانی در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم یک فضای قانونی داشتیم که اگر شخصی فعالیتی را انجام می‌داد و ذیل این موضوع هزینه‌ای را متقبل می‌شد به‌عنوان هزینه قابل قبول منابع درآمدی لحاظ می‌شد اما این موضوع به شخص اصابت می‌کرد.

برزگری گفت: با توجه به درخواستی که از سوی جامعه خیرین مدرسه‌ساز به سازمان امور مالیاتی کشور واصل شد، از آنجایی که این مجموعه به‌صورت خاص در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم لحاظ نشده بود در سال‌های گذشته این نام در ضوابط اجرایی افزوده شد. این موضوع سرآغازی بود که در برخی از موضوعات مالیاتی به‌صورت خاص و هدفمند ورود کنیم.

وی افزود: برای اینکه به مردم بگوییم که مالیاتی کشور، خاطر کرد: در قوانینی که از پیش موجود بود برای هزینه ساخت مدرسه، دانشگاه و امور بهداشتی و درمانی در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم یک فضای قانونی داشتیم که اگر شخصی فعالیتی را انجام می‌داد و ذیل این موضوع هزینه‌ای را متقبل می‌شد به‌عنوان هزینه قابل قبول منابع درآمدی لحاظ می‌شد اما این موضوع به شخص اصابت می‌کرد.

برزگری گفت: با توجه به درخواستی که از سوی جامعه خیرین مدرسه‌ساز به سازمان امور مالیاتی کشور واصل شد، از آنجایی که این مجموعه به‌صورت خاص در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم لحاظ نشده بود در سال‌های گذشته این نام در ضوابط اجرایی افزوده شد. این موضوع سرآغازی بود که در برخی از موضوعات مالیاتی به‌صورت خاص و هدفمند ورود کنیم.

وی افزود: برای اینکه به مردم بگوییم که مالیاتی کشور، خاطر کرد: در قوانینی که از پیش موجود بود برای هزینه ساخت مدرسه، دانشگاه و امور بهداشتی و درمانی در ماده ۱۷۲ قانون مالیات‌های مستقیم یک فضای قانونی داشتیم که اگر شخصی فعالیتی را انجام می‌داد و ذیل این موضوع هزینه‌ای را متقبل می‌شد به‌عنوان هزینه قابل قبول منابع درآمدی لحاظ می‌شد اما این موضوع به شخص اصابت می‌کرد.

در گفت‌وگو با یک کارشناس اقتصادی مطرح شد:

کاهش خطای انسانی در حسابرسی سیستمی مالیات مؤدیان

می‌پذیرد و تحقق بیش از ۹۵ درصد حسابرسی سیستمی نشان از حرکت نظام مالیاتی به سمت اعتمادافزایی بین خود و مؤدیان و همچنین حسابرسی هوشمند مالیاتی است.

وی تأکید کرد: این موضوع به افزایش اعتماد مؤدیان به نظام مالیاتی کمک می‌کند و عدالت مالیاتی را نیز تقویت می‌کنند. همچنین، باید مکانیزم‌های نظارتی نیز تقویت شوند تا از هرگونه تبعیض یا ناعدالتی در تعیین مالیات جلوگیری شود.

شیروانی در ادامه به ضرورت آموزش مؤدیان مالیاتی اشاره کرد و گفت: ما همچنین در حوزه آموزش مؤدیان نیز باید ورود جدی داشته باشیم و باید مؤدیان مالیاتی را در مورد قوانین و مقررات مالیاتی آموزش دهیم تا آنها بتوانند به درستی اظهارنامه‌های خود را تکمیل کنند.

وی ادامه داد: این موضوع می‌تواند به کاهش خطاها و افزایش دقت در پرداخت مالیات نیز کمک کند. همچنین، باید فرهنگ پرداخت مالیات را در جامعه را تقویت کنیم تا مردم به اهمیت این موضوع پی ببرند و با تمایل بیشتری مالیات خود را پرداخت کنند.

این کارشناس اقتصادی همچنین به ضرورت شفافیت در نظام مالیاتی اشاره کرد و افزود: شفافیت و عدالت حاصل از حسابرسی سیستمی در نظام مالیاتی نه تنها به نفع مؤدیان است، بلکه به نفع دولت نیز خواهد بود و هزینه‌های مالیات‌ستانی را کاهش خواهد داد.

وی معتقد است وقتی مردم بدانند که مالیات آنها به‌درستی و براساس قوانین مشخص محاسبه می‌شود و همچنین خود نیز امکان نظارت بر مصرف آن را دارند، تمایل بیشتری برای پرداخت آن خواهند داشت که هر ۲ این اتفاق‌ها در حال رخ دادن است.

شیروانی اظهار نمود: این رویکرد عدالت‌محور در اخذ مالیات می‌تواند به افزایش درآمدهای مالیاتی کشور و بهبود فضای کسب‌وکار کمک کند. این عضو هیأت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه گفت: ما باید به سمت ایجاد یک نظام مالیاتی عادلانه و شفاف حرکت کنیم. این موضوع نه تنها به نفع اقتصاد کشور است، بلکه به نفع مردم نیز خواهد بود و حسابرسی سیستمی و بدون ممیزم‌محوری در این جهت کمک بزرگی خواهد کرد.

جاوید شیروانی، کارشناس اقتصادی و عضو هیأت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه در گفت‌وگو با ایران درخصوص اهمیت حسابرسی مالیاتی اظهار کرد: طی سال‌های گذشته شاهد آن بودیم که در سازمان امور مالیاتی حرکات رو به پیشرفتی در حوزه مالیات ستانی عادلانه صورت گرفته است.

وی افزود: طبیعتاً مالیات به‌عنوان یکی از مهمترین اهرم‌های تأمین بودجه و هزینه‌های دولت محسوب می‌شود از این رو باید هر ساله شاهد تحول نظام مالیاتی در کشور باشیم.

شیروانی خاطر نشان کرد: هم اکنون براساس ماده ۱۶۹ قانون مالیات‌های مستقیم، پرداخت مالیات‌ها به‌صورت سیستمی و براساس اظهارنامه مؤدیان انجام می‌شود.

وی گفت: این طرح چند سالی است اجرایی شده و توانسته حدود ۹۵ درصد از پرداخت‌های مالیاتی مؤدیان را به‌صورت هوشمند و سیستمی انجام دهد؛ این موضوع گامی مهم به‌سوی هوشمندسازی نظام مالیاتی کشور است.

این عضو هیأت علمی دانشگاه رازی کرمانشاه با اشاره به مزایای این طرح، افزود: سیستمی شدن پرداخت مالیات‌ها و حسابرسی سیستمی موجب کاهش خطای انسانی، افزایش شفافیت و تحقق عدالت مالیاتی خواهد شد.

شیروانی خاطرنشان کرد: در گذشته، دخالت سلیقه شخصی ممیزان مالیاتی باعث ایجاد نارضایتی در میان مؤدیان می‌شد، اما با اجرای این طرح، این مشکلات به میزان قابل توجهی کاهش یافته است و این موضوع به نفع مؤدیان و نظام مالیاتی کشور خواهد بود.

وی با تأکید بر لزوم رفع چالش‌های موجود در اجرای این طرح، گفت: حسابرسی سیستمی می‌تواند تبعیض‌ها را نیز برطرف کند تا عدالت مالیاتی به‌طور کامل محقق شود.

این کارشناس اقتصادی در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به لزوم تحقیق بیشتر در مورد اظهارنامه‌های خوداظهاری، گفت: اظهارنامه‌های ابرازی مؤدیان در این مدل با دقت بیشتری بررسی می‌شوند و اطلاعات جامعی برای صحت‌سنجی اطلاعات انجام

رفع گره‌های اقتصادی با تقویت فرهنگ‌سازی مالیات

درهمین راستا ترویج روح جمعی و بهره‌گیری از شیوه‌های اخلاقی، باید فرهنگی را در جامعه گسترش دهد تا افراد جامعه به پرداخت مالیات به‌عنوان وظیفه دینی و مسؤولیت اجتماعی نگاه کنند و فرار از آن را جفا در حقوق دیگران بشمارند؛ در این بین نخبگان علمی و دانشگاهی، تشکل‌های اجتماعی و فرهنگی می‌توانند با تسلط بر دانش مالیاتی و اشراف کامل به حوزه‌های مالیات‌ستانی و با توجه به ارتباطات وسیعی که با فعالان اقتصادی و جامعه دارند در حوزه فرهنگ‌سازی مؤثره‌تر باشند.

فرهنگ‌سازی در حوزه مالیات نیازمند ابتکار و نوآوری است به سبب آنکه این امر باید به‌صورت هوشمندانه، هدفمند و دارای کیفیت باشد علاوه بر آن لازم است با گسترش فرهنگ مالیاتی در سطح جامعه و شناسایی اهمیت آن در توزیع درآمد و ایجاد عدالت اجتماعی و از میان بردن فاصله‌های طبقاتی، مالیات جایگزین پول نفت شود؛ باید بسترهایی به‌وجود آید تا این باورعمومی نهادینه شود که مالیات صرف امنیت و رفاه اجتماعی، احداث مراکز درمانی و گارهای عمرانی و زیربنایی می‌شود و مردم خود از مزایای آن بهره‌مند خواهند شد.

کشورهای موفق در حوزه مالیات ستانی

بنا براسناد منتشره از جمله کشورهای موفق در اخذ مالیات می‌توان به دانمارک، صربستان و استرالیا اشاره کرد که بسیاری از کارشناسان مالیاتی دلیل درآمدهای بالای مالیاتی این کشورها را به سبب فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی‌های کافی می‌دانند. حال سازمان امور مالیاتی کشورمان نیز در راستای کاهش آمار فرارهای مالیاتی، مالیات ستانی عادلانه، کاهش فشار مالیاتی بر واحدهای دولتی و... طی دوسال اخیر اقدام‌هایی را انجام داده که در این رابطه می‌توان به تهیه ویدئوهای آموزشی، ساخت فیلم، رایزنی‌های علمی با آموزش و پرورش، ساخت موشن، ویدئو کامنت، برگزاری کلاس‌های آموزشی برای سامانه مؤدیان و... اشاره کرد.

در پایان باید گفت بنا بر اظهارات کارشناسان مالیاتی هر اندازه فرهنگ مالیاتی مردم عمیق‌تر باشد به‌تبع فرارهای مالیاتی نیز کاهش می‌یابد و مؤدیان با تمایل بیشتری نسبت به وصول مالیات اقدام می‌کنند، به همین منظور نهادهای آموزشی همچون وزارت علوم و آموزش و پرورش و سایر دانشگاه‌های ذی‌ربط می‌بایست همکاری لازم را در راستای تحقق بودجه سال ۱۴۰۳ با سازمان امور مالیاتی کشور به‌عمل آورند.

یادداشت

یاسمن خانکشی‌زاده

سال ۱۳۹۲ که سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغ شد در بند ۱۷ آن ذکر شد که دولت‌ها می‌بایست نظام درآمدی خود را با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی اصلاح کنند، در همین راستا طی چندسال اخیر و به ویژه در بودجه سال ۱۴۰۳ آمده بیش از ۵۰ درصد از درآمدهای دولت باید از طریق درآمدهای مالیاتی تأمین شود، به همین دلیل، اکنون توسعه زمینه‌های فرهنگ‌سازی مالیاتی، به‌عنوان یکی از ابعاد مهم و اثرگذار کشور بیش از پیش در کانون توجه تصمیم‌گیران اقتصادی و سیاست‌گذاران کشور قرار گرفته است.

مالیات همواره از مباحث داغ اقتصادی بوده که نظرات مختلفی از جانب سیاست‌گذاران اقتصادی و آحاد مردم جامعه پیرامون آن مطرح می‌شود در حال حاضر مالیات به سبب انواع موانع خارجی و داخلی بر سر راه اقتصاد ایران به یکی از مهمترین الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی و رهایی از اقتصاد نفتی بیش از گذشته تبدیل شده و از منابع مهم درآمد دولت‌ها به شمار می‌رود.

سال ۱۳۹۲ که سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغ شد در بند ۱۷ آن آمده که دولت‌ها می‌بایست نظام درآمدی خود را با افزایش سهم درآمدهای مالیاتی اصلاح کنند در همین راستا گفتنی است ثبات و تداوم وصول مالیات در کنار آموزش و اطلاع‌رسانی موجب ثبات در برنامه‌ریزی دولت برای ارائه خدمات مورد نیاز کشور از جمله اجرای سیاست‌های مالی، تأمین کالاها و خدمات عمومی و ضروری، تضمین امنیت، اجرای برنامه‌های توسعه و عمرانی کشور خواهد شد.

در بودجه سال ۱۴۰۳ آمده بیش از ۵۰ درصد از درآمدهای دولت باید از طریق درآمدهای مالیاتی تأمین شود، به همین دلیل، اکنون توسعه زمینه‌های فرهنگ‌سازی مالیاتی، به‌عنوان یکی از ابعاد مهم و اثرگذار کشور بیش از پیش در کانون توجه تصمیم‌گیران اقتصادی و سیاست‌گذاران کشور قرار گرفته است.

براساس آمار منتشره از سوی سازمان امور مالیاتی کشور طی سال‌های ۱۴۰۱، ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به ترتیب مجموع درآمدهای وصولی مالیات ۳۰۶ هزار میلیارد تومان، ۴۷۰ هزار میلیارد تومان و ۸۰۵ هزار میلیارد تومان بوده است که از جمله دلایل این رشد را طی سه سال اخیر افزون بر افزایش پایه‌های مالیاتی و شناسایی مؤدیان جدید می‌توان تحقق شعار فرهنگ‌سازی با استفاده از ابزارهای گوناگون از جمله کارهای رسانه‌ای و آموزشی از جانب سازمان امور مالیاتی کشور دانست.

فرهنگ‌سازی در حوزه مالیات نیازمند ابتکار و نوآوری

ترویج فرهنگ پرداخت داوطلبانه مالیات از این جهت حائز اهمیت است که می‌تواند بسیاری از مشکلات و گره‌های اقتصادی کشور را باز کند، چرا که مالیات به‌عنوان منبع درآمدی مهم و پایدار کشور محسوب شده و وابستگی بودجه را به نفت کاهش می‌دهد.